Kandeláber

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	16298.a-b
Alkotó:	Lajoul, Károly
Készítés ideje:	1890 KÖRÜL (feltehetően)
Készítés helye:	Budapest
Jelzés:	a talpon a dedikációs felirat fölött beütve az 1872-1922 között használt 800-as pesti ezüstfinomsági jegy (Diana-fej ötkaréjos keretben, 3 / P); LK (Lajoul Károly?) 1890 mesterjegy négyzetbe foglalva
Anyag:	ezüst
Technika:	cizellált; öntött; trébelt
Méretek:	magasság: 183 cm talpátmérő: 58 cm

A kandeláber – azonos kialakítású párdarabjával együtt (ltsz. 16299.) – háromlábú, gazdag neorokokó faragványú fatalapzaton áll, melynek márvány fedlapja elveszett.

Három volutával és delfinekkel díszített lábon baluszteridomú szár emelkedik, ezen az amphora formájú tagozat három övben elhelyezkedő, három-három gyertyatartó-kart hord. Tetején jobbjában virágcsokrot tartó, lebegő amorett-figura (párdarabja tetején kezében sast tartó amorett). Teljes felületét neorokokó díszítés borítja, közöttük kartusokban mitológiai jelenetek (Hébe a sas képében megjelenő Jupitert itatja a sziklához kötözött Prométheusz tengeri csikón lovagló Neptunus párdarabján: Európa elrablása Ganümédész elreablása Deianeira elrablása).

Mindkét kandeláberen a talapzatra utólag fölerősített ovális medalionban felirat: *Adélnak és Zsigának / 1867–1892 Augusztus 15. / Józsi, Miksa, Samu, Sándor, Lajos és Arthur.*

A kandeláber-pár1922-ben a Bródy család ajándékaként került az Iparművészeti Múzeum gyűjteményébe. A dedikációs felirat tanúsága szerint az ezüst kandeláber-párt Bródy Zsigmond (1840–1906) hírlapkiadó, a *Neues Pester Journal* főszerkesztője és felesége, Stern Adél (1847–1893) kapták ajándékba, minden bizonnyal 1892-ben, 25. házassági évfordulójuk, azaz ezüstlakodalmuk alkalmából. Az ajándékozók Bródy Zsigmond testvérei és unokatestvérei voltak: Bródy József (1844–1926), Bródy Miksa (1875–1924), Bródy Sándor (1863–1924) és Bródy Lajos (1857–1939) újságírók, valamint Bródy Samu (1850–1915) hírlapkiadó.

A kandeláber-pár talán a házaspár ezüstlakodalma alkalmából tartott lakoma kellékéül szolgált, amelyről a *Pesti Hírlap* 1892. augusztus 17-i száma (p. 9.) így számolt be:

Bródy Zsigmond és neje, Adél aug. 15-én ülték meg nyári tartózkodásuk helyén, Gödöllőn ezüstlakodalmukat. A napot a család körében ünnepelték és csak a vállalatok személyzete, melyeknek élén Bródy Zsigmond áll, rándult ki a fővárosból, hogy főnökét és annak nejét üdvözölhesse. A tisztelgésre következő lakománál Bródy kinyilatkoztatta, hogy egy tőle létesítendő nagyobb nyugdíjalap megindításául százezer forintos alapítványt tesz a tulajdonát tevő "Hungária Könyvnyomda és Kiadóüzlet" összes személyzetének, tehát saját hírlapjai dolgozótársainak, valamint a kiadóhivatal és a nyomda alkalmazottainak javára (...) Ezen kívül szegény sorsú izr. vallású tanulók számára ötvenezer forintos alapítványt tett, melynek évi kamatjai jogi, orvosi, bölcsészeti, papnöveldei, politechnikumbeli és tanitóképezdei előadásokat hallgató magyar ifjaknak segélyezésére fordíttassanak.

Az ezüst kandeláber-pár a későbbiekben feltehetően Bródy Zsigmond lakásának berendezéséhez tarozott a Bajcsy-Zsilinszky út (egykor Váci körút) 34. sz. alatti házban, amelyet Bródy Zsigmond építtett 1887-ben Quittner Zsigmonddal a Hungária Kiadóvállalat számára.

Irodalom

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

- *Megmentett műkincsek - 2010. Diplomamunka kiállítás*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 15.
- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 377. (Békési Éva)
- Kiss Ákos: A XIX. századvégi neobarokk (III. rokokó) irányzatairól. *Művészettörténeti Értesítő*, 24. (1975). 1975. - 269-279.; 8. kép

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum